

Ethanol og kyknuhinnur

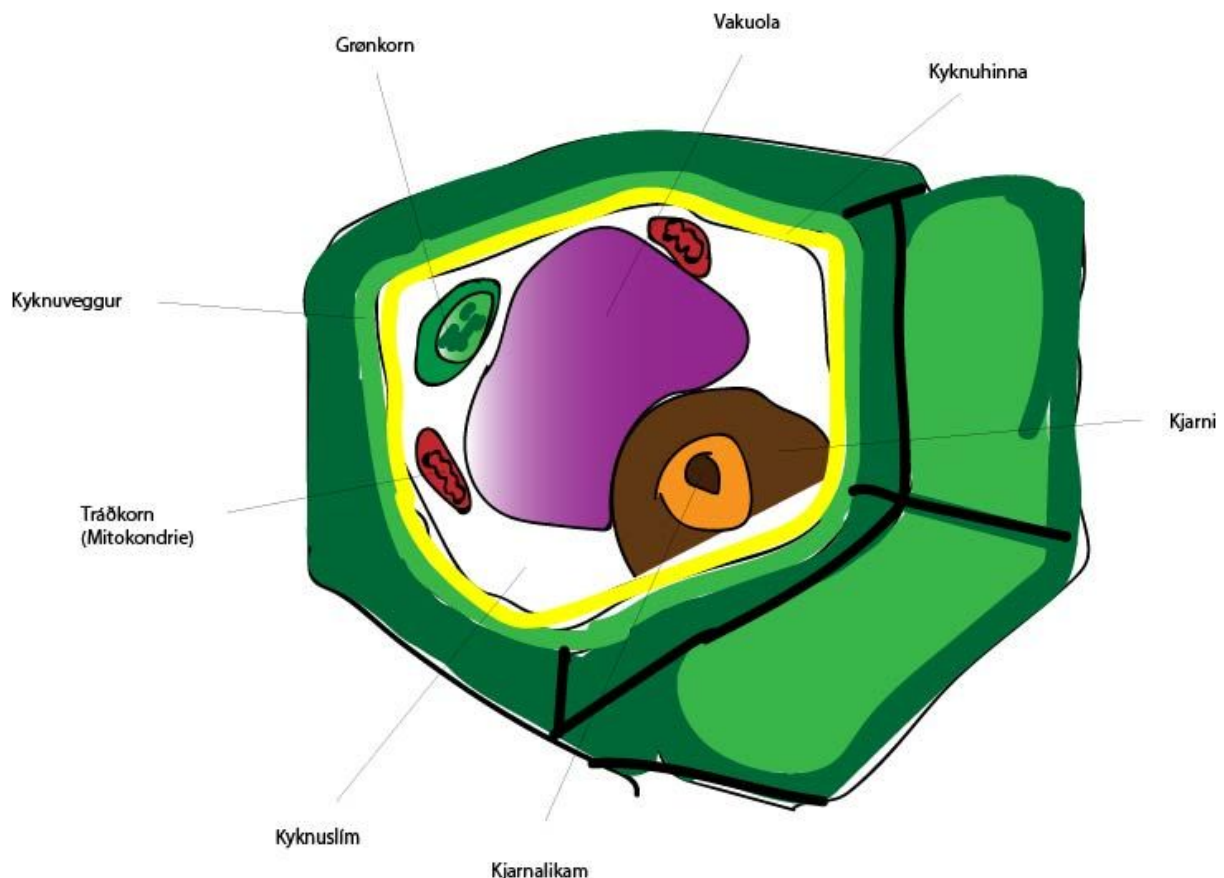
Ástæði

Í plantukyknum eru litkorn. Tey kunnu vera í kyknugögnum inni í plantukyknum og tey kunnu vera í kyknuslíminum sjálvum. Klorofyl, sum er meginlitkornið at fanga orkuna í sólarljósi til ljóssamevningina (fotosyntesuna), er t.d. í grønkornum.

Kyknuhinnan er gjørd úr fitievnum, sum verða nevnd fosfolipid. Ein ella fleiri líknandi kyknuhinnur eru eisini rundan um ymsu kyknugögnum.

Í reyðrót eru stórar nøgdir av einum litkorni, ið er reytt og verður nevnt betanin. Flestu plantukyknir hava eitt kyknugagn ið verður nevnt vakuolan ella vatnbløðran. Hon kann fylla 95 % av plantukyknuni. Í reyðrót er reyða litkornið betanin inni í vakuoluni. Vakuolan hevur eina hinna rundanum seg júst sum kyknuhinnan.

Kyknuhinnur eru sum sagt uppbygdar av fosfolipidum, og eitt av eyðkennunum hjá fosfolipidum er, at tey eru poler (vatnlíknandi) í øðrum endanum og ópolar (fitilíknandi) í hinum endanum. Summi evni gera at hinnan verður lættari at sleppa ígjøgnum. Ethanol kundi hugsast at verið eitt tílíkt evni.

Hypotesur

Tvær móguligar hypotesur kunnu seta tykkum í gongd við at leggja royndina til rættis.

1. Tað er onki samband ímillum ethanolstyrkina og mongdina av betanin, sum seyrar úr plantukyknunum
2. Tað seyrar meira betanin úr plantukyknunum, tá ið ethanolstyrkin er stór enn tá ethanolstyrkin er lítil.

Tilfar

Reyðrøtur, knív, skeribretti, gløs, vatn og ethanol.

Arbeiðsspurningar

1. Hvør hypotesa er røtt ?
2. Ger eina skitsu av einum ethanolmýli. Hvar er mýlið polert og hvar er mýlið ópolert ?
3. Lýs bygnaðin á kyknuhinnuni. Legg serliga dent á polaritet!
4. Hvussu metir tú at ethanol ávirkar kyknuhinnuna ?
5. Er samsvar ímillum títt ástøði og royndarúrslitini ?
6. Heldur tú at hetta samsvarar við royndir við, hvussu alkohol ávirkar nervakyknur ?